

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОГРЕС ЛЮДСТВА.
ПРОБЛЕМИ «ЕКОНОМІЧНОГО» ТА «СОЦІАЛЬНОГО»
ПРОГРЕСУ**

Теоретичні питання



1. Рушійні сили розвитку економіки (суспільства).
2. Сутність економічного прогресу суспільства.
3. Соціальний прогрес: зміст, критерії, показники.
4. Проблеми “економічного” і “соціального” прогресу.

Питання для самостійної підготовки

1. Роль економічного прогресу в розвитку суспільства.
2. Інституціональні зміни в управлінні економічним прогресом.
3. Особливості функціонування соціального управління економічним прогресом в Україні.
4. Проблеми "економічного" і "соціального" прогресу.



1. Конституція України.
2. Юрьєва Т. В. Соціальна економіка: Учеб. для студ. вузов, навчаючихся по економ. спец. – М.: Дрофа, 2001. – 352 с.
3. Соціальна економіка. Навч. посіб. / Кол. авт. О. О. Бєляєв, М. І. Діба, В. І. Кириленко та ін. — К.: КНЕУ, 2005. — 196 с.
4. Єременко В. Г. Основи соціальної економіки: Популярний курс / В. Г. Єременко. – К. :МАУП, 1997. – 168 с.

1. Рушійні сили розвитку економіки (суспільства)



- У соціальній філософії рушійними силами розвитку економіки (суспільства) вважають різні суспільні явища:
- ❖ об'єктивні суспільні суперечності, продуктивні сили,
 - ❖ спосіб виробництва та обміну,
 - ❖ розподіл праці,
 - ❖ дії великих мас людей, народів,
 - ❖ соціальні революції,
 - ❖ потреби та інтереси, ідеальні мотиви, тощо.

2. Сутність економічного прогресу суспільства



Поняття "прогрес" походить від латинського слова "progressive", що означає рух вперед, поступальний розвиток суспільства по висхідній лінії, від менш досконалих до більш досконалих форм.

Економічний прогрес — поступальний розвиток усієї економічної системи, кожного її елемента:

- ❖ продуктивних сил і техніко-економічних відносин (технологічного способу виробництва)
- ❖ організаційно-економічних відносин
- ❖ виробничих відносин (відносини економічної власності)
- ❖ господарського механізму.

5

2. Сутність економічного прогресу суспільства



6

3. Соціальний прогрес: зміст, критерії, показники

Соціальний прогрес - це поступальний розвиток суспільства по висхідній від менш до більш досконалих форм, його суть полягає в кількісному збільшенні та якісному вдосконаленні суспільних умов життєдіяльності людей

ВКЛЮЧАЄ:

умови функціонування людини як найважливішого фактора виробництва

умови життєдіяльності людини як біологічної та соціальної істоти

Людина є "мірило всіх речей" – Піфагор (давньогрецький філософ)
«Розкриття власного потенціалу людини згідно з її природою потрібно розглядати як мету людського життя» – Еріх Фромм (німецький соціолог, філософ, соціальний психолог, психоаналітик)

7

3. Соціальний прогрес: зміст, критерії, показники

Критерії соціального прогресу

Вирішення питань підвищення добробуту населення

Ринкові відносини

❖ Урахування трудової та підприємницької активності

❖ Відхід від засад "зрівнялівки"

❖ Самореалізація у праці та способах отримання доходу від самостійної участі у ринкових відносинах

8



ВИСНОВКИ

1. Поняття “прогрес” від латинського “прогресус”, що означає рух вперед. З цієї точки зору економічний прогрес означає поступовий розвиток всієї економічної системи та кожного її елемента: продуктивних сил, техніко-економічних відносин, організаційно-економічних відносин, виробничих відносин, господарського механізму.
2. Економічний прогрес являється основою суспільного прогресу, складовими якого, крім економічної сторони, є також соціальна, правова, політична, національна, культурна, духовна сторони.
3. Економічні інтереси - це причина та умова взаємодії й саморозвитку економічних суб'єктів. Кожне окреме економічне відношення існує спочатку потенційно, у формі очікувань та ще незадоволених домагань людини. Економічні відносини реалізуються як дійсні, коли набувають форми взаємного зв'язку. Потреби інтереси не тільки відображають існуючі відносини, а й самі є першою "цеглиною" в структурі соціально-економічних відносин.
4. Посилення ролі людського чинника зумовлює тенденцію до гуманізації виробництва, створення на підприємствах технічних, організаційних та економічних умов для більш повної віддачі працюючих. Без створення таких умов неможливо впроваджувати сучасні складні технології, забезпечувати експлуатацію їх, випускати високоякісну продукцію. Гуманізація виробництва потребує постійного поліпшення умов і безпеки праці, створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі, що дає змогу розкривати творчий потенціал людини. Як свідчить досвід, урахування ергономічних вимог у виробничому процесі забезпечує зростання задоволення працівників його умовами, поліпшення якості продукції та продуктивності праці на 8—10 відсотків. Тим самим інтелектуалізація виявляється у збільшенні творчого потенціалу працюючих, практичної віддачі від набутих знань, у досягненні високих результатів кінцевої діяльності.